EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.12.2015
COM(2015) 638 final

2013/0260 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu esimese lugemise seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus loomade nakkushaiguste kohta („loomatervise määrus")

(EMPs kohaldatav tekst)

2013/0260 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu esimese lugemise seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus loomade nakkushaiguste kohta („loomatervise määrus")

(EMPs kohaldatav tekst)

1. TAUST

Ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule edastamise kuupäev (dokument COM(2013) 260 (final) – 2013/0136 (COD)):	6. mai 2013.
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev:	10. detsember 2013.
Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine:	15. aprill 2014.
Muudetud ettepaneku edastamise kuupäev:	[*].
Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev:	14. detsember 2015.

* Võttes arvesse pärast Euroopa Parlamendi esimest lugemist nõukogu ja parlamendi vahel toimunud mitteametlike arutelude tulemusi, ei koostanud komisjon muudetud ettepanekut, vaid esitas oma arvamuse Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute kohta teatises „Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors des sessions d'avril I et II 2014" (dokument SP(2014) 471, 9. juuli 2014).

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Komisjoni ettepaneku eesmärk on võtta vastu ühtne õigusakt loomatervise reguleerimiseks liidus, lähtudes põhimõttest, et haiguste ennetamine on parem kui ravi. Ettepanekuga soovitakse tõsta standardeid ja seada sisse ühine süsteem taudide paremaks avastamiseks ja tõrjeks ning kooskõlastatud reageerimiseks tervise- ning toidu- ja söödaohutusriskidele.

Täiustatud süsteem võimaldab toiduainete tarneahela osalistel, näiteks põllumajandustootjatel ja veterinaararstidel kiiresti reageerida, piirata taudi levimist ja vähendada selle mõju loomadele ja tarbijatele.

Peale selle seatakse ettepaneku kohaselt sisse liidu tasandil sekkumist nõudvate taudide liigitamine, prioriseerimine ja loetellu kandmine, mis võimaldab riskipõhisemat lähenemisviisi ja otstarbekat ressursikasutust.

Ettepanekuga võimaldatakse piisavalt paindlikkust loomatervise meetmete kohandamiseks eri ettevõtetele ja kohalikele oludele, eriti ettevõtete registreerimise ja heakskiitmise, loomapidamise ja toodete ladustamise nõuete puhul.

Üldisemal tasandil töötab kogu liit strateegia „Euroopa 2020" eesmärkide saavutamise nimel. Loomatervise määruse ettepanek toetab neid keskseid üldeesmärke, vähendades loomade halvast tervisest või taudipuhangutest tuleneva negatiivse majandusliku, sotsiaalse või keskkonnamõju ohtu, toetades sellega loomapidajate, eriti põllumajandustootjate majanduslikku kindlust ja edukust ning aidates seega kaasa arukale, kaasavale ja jätkusuutlikule majanduskasvule.

Õigusraamistik peab olema piisavalt paindlik, ent ühtlasi tugev, et liit saaks reageerida tõhusalt suurte kliimamuutuste ning uute ja tundmatute riskide tekkimise korral ning et võimaldada kiiret kohanemist teaduse arengu ja uute rahvusvaheliste standarditega.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

3.1 Üldised märkused

Komisjoni ettepanek edastati Euroopa Parlamendile ja nõukogule 6. mail 2013. Euroopa Parlament võttis esimese lugemise seisukoha vastu 15. aprillil 2014 ja toetas selles komisjoni ettepaneku peamisi eesmärke. Täpsemalt väljendas Euroopa Parlament toetust põhimõttele, et haiguste ennetamine on parem kui ravi, ja tervitas soovi koondada praegused killustatud loomatervisealased õigusaktid ühtseks põhimõtete paketiks. Peale selle tunnustati õigusakti ettepaneku kohaldamisala, milleks on loomade nakkushaigused, ja kiideti heaks nn ühe tervise põhimõttele rajanev lähenemisviis, mis seob omavahel selgelt loomade heaolu ning looma- ja rahvatervise. Samuti pidas Euroopa Parlament vajalikuks tasakaalu ennustatavuse ja paindlikkuse vahel. Euroopa Parlamendi seisukohas tehti komisjoni ettepanekusse 331 muudatust.

Komisjon ei koostanud muudetud ettepanekut. Euroopa Parlamendile edastatud teatises märkis komisjon, et võiks nõustuda täielikult, osaliselt, põhimõtteliselt või ümbersõnastatuna 106 muudatusettepanekuga 331st, sest need teeksid komisjoni ettepaneku selgemaks või paremaks ja on kooskõlas selle üldiste eesmärkidega. Kuna nõukogu ei olnud selleks ajaks veel seisukohta esitanud ja komisjon ei soovinud kallutada oma positsiooni kaasseadusandjate vahelise kokkuleppe leidmise hõlbustajana hilisemates etappides, jäi komisjon oma seisukohas parlamendi muudatusettepanekute kohta pigem konservatiivseks ja kaldus oma ettepanekut kaitsma.

Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise järel jätkusid Euroopa Parlamendi, nõukogu eesistujariigi ja komisjoni vahel mitteametlikud arutelud, mille eesmärk oli saavutada kokkulepe ühise seisukoha etapis (nn varane teise lugemise kokkulepe).

Need arutelud osutusid edukaks ja kajastuvad nõukogu ühises seisukohas, mis võeti vastu kvalifitseeritud häälteenamusega 14. detsembril 2015.

3.2 Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon heaks kiitis ja mis sisalduvad täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt nõukogu esimese lugemise seisukohas

Ettepaneku pealkiri. Euroopa Parlament pakkus ettepanekule välja uue pealkirja, et kirjeldada paremini selle keskset teemat, milleks on loomade nakkushaigused. Nõukogu oli sellega oma seisukohas nõus ja tegi ettepaneku sõnastust veidi muuta. Kuna uus pealkiri on poliitiliselt oluline ja ettepaneku keskne teema on tõepoolest loomade nakkushaigused, on komisjon muudatusega nõus.

Loomataudide ja esilekerkivate taudide liigitus. Euroopa Parlament pakkus muudatusettepanekutes 83–87 välja uue sõnastuse, mis muudab selgemaks komisjoni ettepaneku artiklis 8 sätestatud taudiliikide rühmad. Nõukogu võttis need muudatusettepanekud veidi teises sõnastuses oma seisukohta üle. Komisjon on sõnastuse selgemaks muutmisega nõus.

Muudatusettepanekutes 176 ja 177 taotles Euroopa Parlament rohkem ja selgemaid meetmeid seoses esilekerkivate taudidega. Need muudatused ei olnud aga tekstis kõige paremini paigutatud. Nõukogu jagas Euroopa Parlamendi muret, et esilekerkivate taudidega seotud meetmed ei ole piisavalt selged, ja tegi ettepaneku lisada uus artikkel. See kompromiss pakub lahenduse mõlema kaasseadusandja tõstatatud mureküsimustele ja on komisjonile vastuvõetav, sest sellega nähakse ette selgemad eeskirjad esilekerkivate taudidega tegelemiseks.

Veiste identifitseerimist ja veiseliha märgistamist käsitleva määruse (EÜ) nr 1760/2000 kehtetuks tunnistamine. Euroopa Parlament soovitas muudatusettepanekutes 38, 324 ja 328 jätta kehtima veiste identifitseerimist ja veiseliha märgistamist käsitlev määrus (EÜ) nr 1760/2000, mis loomatervise määruse ettepaneku kohaselt tulnuks kehtetuks tunnistada. Komisjon selgitas, et ehkki ettepaneku kohaselt tunnistataks määrus (EÜ) nr 1760/2000 tervikuna kehtetuks, ei kavatsenud komisjon tunnistada kehtetuks veiseliha ja veiselihatoodete märgistamist käsitlevaid osi. Küsimust arutati ka nõukogus, kes soovitas teha ettepanekus sellesisulise muudatuse. Komisjon nõustub nõukogu seisukohaga ja on seetõttu nõus ettepanekuga jätta kehtima määruse (EÜ) nr 1760/2000 II jaotis, milles käsitletakse veiseliha ja veiselihatoodete märgistamist ning mis jääb loomatervise määruse ettepaneku kohaldamisalast välja.

Peale selle juhtis Euroopa Parlament tähelepanu asjaolule, et määruse (EÜ) nr 1760/2000 hiljuti muudetud artikliga 22 nähakse ette veiste identifitseerimise ja registreerimise kontrollimise kindel ulatus. Komisjon ei pea selliseid kirjeldavaid sätteid vajalikuks, sest need on ette nähtud komisjoni ettepanekuga võtta vastu määrus ametliku kontrolli kohta (COM(2013) 265, 2013/0140/COD). Euroopa Parlament soovis sellest hoolimata kinnitust, et veiste kontrollimist nõutakse tulevikus samas ulatuses, ning see lisati uue põhjenduse vormis.

Loomade heaolu. Euroopa Parlament soovis muudatusettepanekutes 5, 99 ja 202, et loomatervise meetmeid kaaludes või rakendades võetaks arvesse loomade heaolu. Komisjoni ettepanekus oli juba sätestatud, et taudide mõju ja tauditõrjemeetmeid kaaludes tuleb võtta süstemaatiliselt arvesse loomade heaolu. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mis seda soovi rõhutasid, olid komisjonile vastuvõetavad ja nõukogu toetas neid.

3.3 Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon tagasi lükkas ja mis sisalduvad täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt nõukogu esimese lugemise seisukohas

Loomataudide loetelu. Euroopa Parlament tegi mitu muudatusettepanekut (täpsemalt muudatusettepanekud 13, 14, 65–67, 70–72, 76, 77, 80–82 ja 88–90), mille kohaselt komisjonilt võetaks ära artiklitega 5, 7 ja 8 ette nähtud rakendamisvolitused määruses sätestatud eeskirjade kohaldamisalasse kuuluvate loomataudide ja liikide loetelu koostamiseks ja taudide liigitamiseks vastavalt sellele, milliseid meetmeid neile kohaldatakse. Euroopa Parlament tegi ettepaneku esitada taudide loetelu määruse lisana, kuid anda komisjonile volitused kõnealust loetelu muuta või täiendada (muudatusettepanek 331).

Nõukogu tegi ettepaneku, et määruse regulatiivossa lisataks lühike loetelu viiest olulisest taudist, kuid ülejäänud taudide loetellu kandmine, kõikide loetletud taudide liigitamine ja loomaliikide loetellu kandmine toimuks rakendusaktidega. Samuti lisas nõukogu kriteeriume loomataudide loetellu kandmiseks ja liigitamiseks (need on seotud vastavalt artiklitega 5 ja 8), leides, et need lisavad komisjoni ettepaneku regulatiivossa olulised puuduvad elemendid.

Parlament tunnustas kõnealuseid olulisi lisaelemente, mis täpsustavad taudide loetellu kandmise ja liigitamise kriteeriume. Samuti nõustus parlament viie taudi loetlemisega artiklis 5 ja muude taudide võimaliku loetlemisega lisas, mida võib muuta delegeeritud õigusaktiga, samal ajal kui komisjonile jäävad rakendamisvolitused loomataudide liigitamiseks (vastavalt artiklile 8).

Kuigi komisjon oli Euroopa Parlamendi eespool nimetatud muudatusettepanekud esialgu tagasi lükanud, pidas ta vastuvõetavaks nõukogu ja parlamendi lõplikku seisukohta kui kompromisslahendust, millega säilitatakse taudide loetellu kandmiseks ja liigitamiseks ning loomaliikide loetellu kandmiseks vajalik tõhusus, paindlikkus ja õiguskindlus.

Sidusrühmade ja teadlastega konsulteerimine. Euroopa Parlament nõudis muudatusettepanekutes 41, 66, 75, 77, 82, 157, 260 ja 322 mitut laadi erikonsultatsioone delegeeritud õigusaktide koostamisel. Mõnes neist muudatusettepanekutest pannakse komisjonile õiguslikult siduv kohustus kõnealuste konsultatsioonide pidamiseks, mis on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõikega 2.

Nõukogu soovis oma seisukohas tähtsustada seda, et komisjon konsulteeriks ekspertidega, kaasa arvatud liikmesriikide ekspertidega, ja tegi ettepanekus vastava muudatuse. Nõukogu toetas ka parlamendi seisukohta seoses sidusrühmade kaasamisega konsultatsioonidesse.

Komisjon ei saa nõustuda nende Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega, mis on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõikega 2. Küll aga saab ta nõustuda nõukogu seisukoha sõnastusega, mille kohaselt ta konsulteerib ekspertide, sidusrühmade ja Euroopa Toiduohutusametiga ning korraldab vastavalt vajadusele ka laiemaid avalikke konsultatsioone.

Läbivaatamisklausel (komisjoni aruanne). Euroopa Parlamendi muudatusettepanekus 330 nõutakse eraldi artikli vormis, et komisjon esitaks 31. detsembriks 2019 aruande määruse mõju kohta. Ka nõukogu soovis aruandekohustuse sätestamist põhjenduses või artiklis, vältides samas tarbetut halduskoormust.

Komisjon ei pooldanud algselt aruandekohustuse lisamist, sest ELi õigusaktide mõju hindamiseks on olemas muud vahendid, nagu toimivuskontrollid ja hindamised. Peale selle oli algne ajakava liiga lühike. Üldise kompromisslahenduse raames saab komisjon nõustuda Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuga nõukogu seisukohas pakutud ümbersõnastuses.

Loomade heaolu. Euroopa Parlament soovis algselt mitut muudatust seoses loomade heaoluga. Mõnega neist oli nõukogu nõus (vt punkt 3.2), mõni aga (näiteks muudatusettepanekud 173, 180, 194 ja 257) läks kaugemale, sätestades loomade heaolu eeskirjad, mis kattuvad loomade heaolu alaste kehtivate õigusaktide kohaldamisalaga ja

võivad takistada tauditõrjemeetmete võtmist hädaolukorras. Nõukogu pooldab kindlalt loomatervise ja loomade heaolu lahushoidmist ja on kõnealuste muudatusettepanekute vastu, jagades üldjoontes komisjoni seisukohta. Samuti ei võetud nõukogu seisukohta üle ühtegi muudatusettepanekut, mis kattus või oli vastuolus kehtivate nõuetega või seadis ohtu looma- ja rahvatervise. Komisjon toetab seda seisukohta.

Euroopa Parlament loobus lõpuks mitmest oma muudatusettepanekust või muutis neid, kuid soovis, et komisjon kohustuks võtma tulevikus loomakaitsemeetmeid, tehes avalduse loomade heaolu kohta. Üldise kokkuleppe raames oli komisjon erandkorras nõus avaldust tegema.

Antimikroobne resistentsus. Euroopa Parlament võttis vastu mitu muudatusettepanekut antimikroobse resistentsuse kohta. Komisjoni ettepanekus oli antimikroobset resistentsust juba käsitletud sätetes raviresistentsuse ja taudiprofiili kohta. Muudatusettepanekud, millega kohustatakse asjaosalisi antimikroobse resistentsuse ohtu arvesse võtma või sellealast teadlikkust suurendama, on vastuvõetavad (muudatusettepanekud 73 ja 101), kuid muudatusettepanekuid, mis ulatuvad veterinaarravimite alaste õigusaktide valdkonda, ei saa toetada, sest need jäävad ettepaneku kohaldamisalast välja.

Peale selle soovis Euroopa Parlament tungivalt, et kohandataks artiklit 9 (muudatusettepanek 94), määrates ettevõtjatele vastutuse veterinaarravimite vastutustundliku kasutamise eest, sest Euroopa Parlamendi meelest oli selline selge kohustus ELi õigusaktis vajalik, et luua seos veterinaarravimite määruse ettepanekuga (COM(2014) 558, 2014/0257 (COD)). Euroopa Parlament nõustus lõpuks loobuma muudest antimikroobset resistentsust ja veterinaarravimeid käsitlevatest muudatusettepanekutest, kuid nõudis vastukaaluks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldust antimikroobse resistentsuse kohta ja komisjoni avaldust, milles käsitletakse korrapärast aruandlust antimikroobikumide veterinaarse kasutamise kohta liidus.

Nõukogu nõustus põhimõtteliselt muudatusettepanekuga 94 ja toetas ühisavalduse tegemist. Komisjon nõustub muudatusettepanekuga 94 nõukogu seisukohas ümbersõnastatud kujul, toetab ühisavaldust antimikroobse resistentsuse kohta ja teeb kompromissina avalduse antimikroobsete veterinaarravimite kasutamise alase korrapärase aruandluse kohta.

Teatavate ülesannete täitmine pädeva asutuse nimel muude spetsialistide ja kutseühenduste poolt. Euroopa Parlament soovis, et teatavaid spetsialiste, nagu mesilastervise spetsialistid, tunnustataks samaväärselt veterinaararstidega (muudatusettepanekud 103 ja 110) ning et teatavatel muudel kvalifitseeritud isikutel ja kutseühendustel oleks lubatud täita kindlaid ülesandeid (muudatusettepanekud 19 ja 109).

Nõukogu andis samade küsimuste lahendusena liikmesriikidele võimaluse lubada muudel spetsialistidel täita teatavaid ülesandeid, võttes ühtlasi arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, mis võimaldab liikmesriikidel teha ise otsuseid riigi sisekorra kohase lubade andmise kohta. See on kooskõlas komisjoni seisukohaga, et ülesandeid võib delegeerida muudele spetsialistidele, kui see on vastavuses rahvusvaheliste standarditega ning järgitakse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.

Loomatervishoiulaborid. Euroopa Parlament nägi ette (muudatusettepanekud 150–155) nõuded ametlikele loomatervishoiulaboritele, sealhulgas sätted laborivõrgustiku kohta ja nõuded ametlike laborite ning riikide ja liidu referentlaborite kohta. Komisjon ei saa nende muudatusettepanekutega nõustuda, kuna kõnealuste laborite ülesandeid ja kohustusi käsitletakse ametliku kontrolli määruse ettepanekus.

Nõukogu jagas üldjoontes komisjoni seisukohta ja tegi kompromissina ettepaneku lisada uus artikkel, milles seotakse omavahel laboreid käsitlevad nõuded loomatervise määruse ettepanekust ja ametliku kontrolli määruse ettepanekust. Kompromissina on see lahendus komisjonile vastuvõetav.

3.4 Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt heaks kiitis, kuid mis ei sisaldu nõukogu esimese lugemise seisukohas

Mõni väiksem ettepanek oli komisjonile osaliselt vastuvõetav, kuid seda ei lisatud nõukogu eraldi lõplikku seisukohta, sest see oli muutunud liigseks, oli mujal juba lahti seletatud või sisaldus kaudsel viisil ettepanekus (näiteks muudatusettepanekud 4, 8, 26, 45, 156, 222 ja 277).

3.5 Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon tagasi lükkas ja mis ei sisaldu nõukogu esimese lugemise seisukohas

Liikmesriikide strateegilised meetmed loeteluväliste taudide jaoks. Euroopa Parlament soovis (muudatusettepanekutes 29 ja 107), et liikmesriigid võtaksid seoses taudidega strateegilisi meetmeid, sh seoses selliste taudidega, mida ei loeta liidu jaoks oluliseks ja mis ei ole seetõttu kantud liidu sekkumist nõudvate taudide loetellu.

Nõukogu ei võtnud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekut vastu, kuna see säte jääb ettepaneku kohaldamisalast välja ja tekitaks liikmesriikidele põhjendamatut haldus- ja finantskoormust. Komisjon toetab nõukogu seisukohta, sest strateegilised meetmed loeteluväliste taudide jaoks kuuluvad subsidiaarsuse põhimõtte alla.

Veterinaarravimid. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega 94, 159, 160, 162 ja 163–165 reguleeritakse veterinaarravimite kasutamist liidus viisil, mis ulatub kehtivate veterinaarravimeid käsitlevate õigusaktide valdkonda ja toob kaasa olulisi kattuvusi komisjoni ettepanekuga veterinaarravimite määruse kohta. Seetõttu ei saanud nõukogu nende muudatusettepanekutega nõustuda. Komisjon jagab nõukogu seisukohta.

Riikide meetmed. Euroopa Parlament esitas muudatusettepanekud 37, 268 ja 323, millega lubatakse liikmesriigil piirata loomade või toodete liikumist, kui see on liikmesriigi enda hinnangul teaduslikult põhjendatud ja vajalik mingi taudi sissetoomise või levimise vältimiseks. See läks kaugemale praegusest nn lisatagatiste süsteemist, mis oli komisjoni ettepanekusse alles jäetud ja mille kohaselt komisjon kiidab piiratud hulga taudide jaoks heaks lisatagatised liidusisesele kaubandusele, kui neid taotleb liikmesriik, kes on otsustanud ühe või mitu sellist taudi omal valikul likvideerida.

Nõukogu tegi muudatusettepanekud, mis selgitavad lisatagatiste mõistet ja võimaldavad liikmesriikidel võtta ise taudiennetus- ja tauditõrjemeetmeid. Komisjon peab nõukogu seisukohta sobivaks kompromissiks, sest see pakub teataval määral lahenduse Euroopa Parlamendi tõstatatud mureküsimustele, järgides samal ajal ühtse turu põhimõtteid.

Mittepeetavad, hulkuvad ja metsistunud loomad. Mitmes Euroopa Parlamendi muudatusettepanekus (muudatusettepanekud 49, 51, 53, 74, 198–201, 203, 211–215 ja 218) püüti määratleda hulkuvad, metsistunud või mittepeetavad loomad metsloomadest eraldiseisva kategooriana. Parlament soovis, et need loomade kategooriad ei jääks liidu õigusaktidest välja.

Komisjoni ettepanekus eristati peetavaid loomi ja metsloomi ning inimeste kontrolli all peetavate loomade puhul kohaldatavaid loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirju ning selliste loomade puhul kohaldatavaid eeskirju, kes ei ole inimese kontrolli all. Selles

kontekstis loetakse hulkuvaid või metsistunud loomi metsloomadeks, kaasa arvatud juhul, kui nad kuuluvad liiki, mis tavaliselt on kodustatud. Selliste loomade määratlemine eraldi kategooriana võib tekitada segadust ja õiguskindlusetust ning piirata meetmeid, mida nende suhtes saab võtta.

Nõukogu nõustus komisjoni ettepaneku loogikaga ja lisas mõne selgituse, sealhulgas terve osa lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, mis eristab lemmikloomana peetavate loomade liikumist hulkuvate ja muude loomade liikumisest. Komisjon toetab neid lahendusi, mis järgivad ettepaneku loogikat ja lisavad selgust.

Koerte identifitseerimine ja registreerimine. Euroopa Parlament soovis muudatusettepanekus 236, et kõik liikmesriigid kehtestaksid koerte registreerimise kohustuse ja seaksid vajaduse korral sisse andmebaasi. Komisjoni ettepanekuga oli ette nähtud õiguslik alus eri loomaliikide, sh koerte identifitseerimise ja registreerimise nõuete võimalikuks kehtestamiseks tulevikus. Nõukogu toetas komisjoni ettepanekut, sest kõikidelt liikmesriikidelt sellise süsteemi sisseseadmise nõudmine ilma nõuetekohase mõjuhinnanguta ei tarvitse olla proportsionaalne ohuga loomatervisele ning võib tuua kaasa finants- ja halduskoormuse, millest saadav kasu ei ole selge.

Lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine. Euroopa Parlamendi mitme muudatusettepaneku (muudatusettepanekud 36, 39, 40, 54, 239–244, 246–247, 263–267 ja 325) tulemusena jääks kehtima määrus (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta („lemmikloomade määrus”), mis oleks loomatervise määruse ettepaneku kohaselt kehtetuks tunnistatud.

Komisjoni ettepaneku mõte oli koondada kõikide loomaliikide ja -kategooriate puhul kohaldatavad asjakohased loomatervise eeskirjad üheks eeskirjade paketiks. See aitaks tagada, et selliseid loomi nagu koerad ja kassid saab kohelda loomatervise seisukohalt ühtsel viisil olenemata sellest, kas nad on peetavad või hulkuvad loomad ja kas nendega kaubeldakse või liigutatakse neid mittekaubanduslikul eesmärgil kui lemmikloomi.

Nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament suhtusid kahtlevalt lemmikloomade määruse kehtetuks tunnistamisse nii vähe aega pärast selle vastuvõtmist. Euroopa Parlament asus seisukohale, et lemmikloomade määrus peaks jääma kehtima. Nõukogu seisukoht oli, et lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine sobib küll loogiliselt loomatervise raamistikku, kuid lemmikloomade määrust ei tohiks nii vähe aega pärast vastuvõtmist läbivaatamiseks esitada. Seetõttu tegi nõukogu ettepaneku kohaldada lemmikloomade määrust kümme aastat ja ühtlasi sätestada loomatervise määruse ettepanekus eeskirjad, mis vastavad lemmikloomade määruses sätestatutele ja asendavad need pärast kümneaastase kohaldamisaja lõppu.

Nõukogu seisukoht on hea kompromiss Euroopa Parlamendi seisukohaga ja komisjon saab seda toetada.

Sigade ning lammaste ja kitsede identifitseerimist ja registreerimist käsitlevate õigusaktide säilitamine. Euroopa Parlament soovis muudatusettepanekutes 238, 326 ja 327, et säilitataks lammaste ja kitsede identifitseerimist ja registreerimist käsitlev määrus (EÜ) nr 21/2004 ning sigade identifitseerimist ja registreerimist käsitlev direktiiv 2008/71/EÜ.

Komisjon tegi ettepaneku praegused identifitseerimist ja registreerimist käsitlevad õigusaktid kehtetuks tunnistada, et koondada kõik loomatervisega seotud teemad üheks üldiste põhimõtete paketiks. Komisjoni kavatsus oli säilitada kõnealuste õigusaktide mõte ja sätted ning tagada liikmesriikidele ja ettevõtjatele stabiilsus, võimaldades samas rohkem paindlikkust uute tehnoloogiate kasutuselevõtuks, uutele probleemidele reageerimiseks ja

erandite tegemiseks olukorras, kus risk on väike. Nõukogu toetas oma seisukohas komisjoni ettepanekut.

Veeloomad, muudatused vesiviljelusega seotud mõistetes. Euroopa Parlament tegi muudatusettepanekud 50, 291–296, 300–304, 306 ja 307, milles tuuakse sisse uus kategooria „peetavad veeloomad", eristades seega vesiviljelusloomi ja muid peetavaid veeloomi. Komisjoni ettepanekus eristati peetavaid loomi ja metsloomi, käsitledes vesiviljelusloomi peetavate veeloomadena. Püüdes pakkuda lahendust Euroopa Parlamendi tõstatatud probleemile, kahjustamata samas komisjoni algset kavatsust, määratles nõukogu selgemalt vesiviljelusloomade mõiste ja sõnastas täpsemalt, milliseid taudide ennetamise ja tõrje eeskirju kohaldatakse vesiviljelusloomade ja milliseid looduslike veeloomade puhul. Komisjon saab seetõttu nõukogu pakutud lahendust toetada.

3.6 Nõukogu esitatud uued sätted

Üleminekuperioodid. Nõukogu väljendas muret asjaolu suhtes, et loomatervise uue raamistikuga tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse väga palju õigusakte. Et anda õigusakti rakendamiseks rohkem aega, tegi nõukogu ettepaneku näha ette 60 kuu pikkune üldine üleminekuperiood komisjoni pakutud 36 kuu pikkuse asemel. Nõukogu soovis ka täiendavaid üleminekumeetmeid, näiteks selliseid, mis kohustaksid komisjoni võtma teatavad olulised delegeeritud õigusaktid vastu vähemalt 24 kuud enne määruse kohaldamise kuupäeva ning nägema muude delegeeritud ja rakendusaktide puhul ette vähemalt kuuekuulise ajavahemiku esimese selliste aktide paketi vastuvõtmisest kuni nende kohaldamiseni.

Nõukogu seisukoht on komisjonile vastuvõetav nii üldise kompromisslahendusena kui ka arvestades aega, mida toetavate delegeeritud ja rakendusaktide väljatöötamine nõuab. Euroopa Parlamendil ei olnud sellele nõudele vastuväiteid.

Üleminekumeetmed (olemasolevate õiguste tunnustamine). Nõukogu lisas uusi artikleid, mis annavad ettevõtjatele ja liikmesriikidele võimaluse õiguste tunnustamiseks seoses olemasolevate ettevõtjate ja ettevõtete heakskiitmise või registreerimisega, tunnustatud taudivaba staatusega ja salmonellat käsitlevate erisätetega. Need täiendused on komisjonile vastuvõetavad, sest need tagavad olemasolevate õiguste automaatse ülekandumise uude õigusraamistikku, aidates vältida ettevõtjatele ja pädevatele asutustele tarbetu halduskoormuse ja kulu tekitamist ning tagades õiguskindluse üleminekuperioodil. Euroopa Parlament toetas neid muudatusi.

Teatavate kogumisega tegelevate ettevõtjate registreerimiskohustus. Nõukogu lisas oma seisukohta sätted seoses registreerimiskohustusega ettevõtjatele, kellel ei ole ruume ja kes teevad loomadega seotud tehinguid, mis võivad mõjutada asjaomaste loomade jälgitavust. Need täiendused olid komisjonile vastuvõetavad, sest need aitavad kaasa üldisele jälgitavusele ja on kooskõlas kehtivate loomatervist käsitlevate õigusaktide nõuetega. Euroopa Parlament toetas neid muudatusi.

4. JÄRELDUS

Komisjon leiab, et nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega vastu võetud ühises seisukohas on kajastatud komisjoni ettepaneku algseid eesmärke ja võetud arvesse paljusid Euroopa Parlamendi tõstatatud mureküsimusi. Ehkki ühine seisukoht erineb teatavates punktides komisjoni algsest ettepanekust, leiab komisjon, et see on hoolikalt tasakaalustatud kompromiss, ning on rahul, et selles on käsitletud kõiki küsimusi, mida komisjon oma ettepanekut vastu võttes oluliseks pidas.

5. AVALDUSED

5.1 Komisjoni avaldus loomade heaolu kohta

Selles määruses on kehtestatud inimestele või loomadele ülekanduvate loomahaiguste ennetamise ja tõrje eeskirjad, milles ei ole sätteid, mis reguleeriksid otseselt loomade heaolu, kuigi loomade tervis ja heaolu on omavahel seotud. Liidul on hästi välja töötatud loomade heaolu õigustik, mis hõlmab erinevaid loomaliike (broilerid, munakanad, sead, vasikad) või tegevusalasid (põllumajandus, transport, tapmine, teadusuuringud jne). Neid loomade heaolu käsitlevaid õigusakte kohaldatakse ka edaspidi. Komisjon pöörab hoolega tähelepanu loomade heaolule kooskõlas aluslepingu artikliga 13 ja selles sätestatud piirides ning tagab asjaomaste õigusaktide täieliku ja asjakohase rakendamise.

5.2 Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus antimikroobse resistentsuse ning veterinaarravimite kasutamise kohta

Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Tegevuskava antimikroobsest resistentsusest tingitud ohtude ohjamiseks”[1] rõhutatakse ülekanduvate loomahaiguste määruse („loomahaiguste määrus”) ennetavat rolli ja sellest tulenevat loomadel antibiootikumide kasutamise vähendamist. Lisaks kõnealuse määruse nõuetele kutsutakse liikmesriike üles võtma kohustus koguda usaldusväärseid, võrreldavaid ja piisavalt üksikasjalikke andmeid antimikroobsete ravimite tegeliku kasutamise kohta loomadel ja edastada need andmed komisjonile, et tagada antimikroobsete ravimite ettevaatlik kasutamine ning et aidata kaasa ravimiresistentsuse ohu vähendamisele.

5.3 Komisjoni avaldus, mis käsitleb korrapärast aruandlust loomadel antimikroobsete ravimite liidus kasutamise kohta

Komisjon kohustub avaldama korrapäraselt aruandeid loomadel antimikroobsete ravimite ELis kasutamise kohta, tuginedes liikmesriikide esitatud andmetele.

[1] KOM(2011) 748.